

DURATION: 2 ½ HRS

Marks: 75

NOTE: ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY.

EACH QUESTION CARRIES EQUAL MARKS

MARKS TO THE RIGHT INDICATE FULL MARKS

Q1. Answer briefly any three of the following questions: (15)

- Define the main features of a dramatic monologue.
- What are the main features of a ballad?
- What is the significance of setting in a short story?
- Why is point of view considered one of the most important technical considerations for fiction writers?
- What tools does the dramatist use to develop the characters in a play?

Q2. A.

- Which woman character in a story by Shashi Deshpande made an impact on you? Give reasons for your choice. (8)
- How does Chekhov develop the character of the wife in the story **The Lottery Ticket**? (7)

OR

Q2. B.

- Comment on the role of Arun in Ruskin Bond's short story **The Thief**. (8)
- Analyse the character of Ivan Dmitritch in **The Lottery Ticket**. (7)

Q3. Answer any one of the questions with reference to the novel you have studied. (15)

- How does setting influence the characters and their action in the novel? (8)
- Which character/s made an impact on you? How was the novelist successful in doing so? (7)

OR

- What is the significance of place and time in the novel you have studied? (8)

Q4. A.

- Identify the romantic features in Tennyson's poem **Now Sleeps the Crimson Petal**. (8)
- Analyse **Ode to a Nightingale** as a poem that idealizes the world of nature. (7)

OR

Q4. B.

- (i) Comment on Wordsworth's observation of the daffodils and their impact on him in the poem **I Wandered Lonely as a Cloud**. (8)
- (ii) Examine Emily Dickinson's skilful combination of imagery and metaphor in the poem **A Thunderstorm**. (7)

Q5. Answer **only one** question from **either play**. (15)

A.

- a) Show how the trial scene in **The Merchant of Venice** reveals a conflict between justice and mercy. How is the conflict resolved? OR
- b) In **The Merchant of Venice** how would you describe the relationship between Jessica and Shylock? With whom do your sympathies lie?

OR

B.

- a) Examine the character of Sargent as a man in conflict with love for his motherland and his sense of duty as an official in the one act play **The Rising of the Moon** by Lady Gregory. OR
- b) What is the significance of the title **The Rising of the Moon** by Lady Gregory?

वेळ : २ तास ३० मिनिटे

गुण - ७५

टीप - सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

- प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत
- उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात

प्र. १ ला) खालीलपैकी तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

(१५)

अ) नाट्यमय स्वगताची (dramatic monologue) मुख्य वैशित्ये स्पष्ट करा.

ब) बॅलड्सची मुख्य वैशित्य कोणती?

क) लघुकथेची मांडणी करताना वातावरणनिर्मितीचे (setting) महत्त्व काय ?

ड) ललित (काल्पनिक) लेखकांसाठी दृष्टीकोन हा एक महत्त्वाचा तांत्रिक भाग का मानला जातो?

इ) नाटकातील पात्रांचा विकास करण्यासाठी नाटककार कोणत्या साधनांचा वापर करतो?

प्र. २ रा. अ)

i) शशी देशपांडे यांच्या कथेतील कुठले स्त्रीपात्र तुमच्यावर प्रभाव टाकते? सकारण स्पष्ट करा.

(८)

ii) 'द लॉटरी तिकीट' (The Lottery Ticket) या कथेत चेकोव्हे पत्नीचे पात्र कशाप्रकारे विकसित केलेले आहे?

(७)

किंवा

प्र. २ रा. ब)

i) रस्किन बॉण्ड यांच्या 'द थीफ' (The Thief) या लघुकथेतील अरुणच्या भूमिकेवर भाष्य करा.

(८)

ii) 'द लॉटरी तिकीट' (The Lottery Ticket) मधील इव्हान डीमीट्रिच (Ivan Dmitritch) या पात्राचे विश्लेषण करा

(७)

प्र. ३ रा. तुम्ही अभ्यासलेल्या कोणत्याही एका कादंबरीचा संदर्भ देऊन खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर सोडवा.

(१५)

अ) कादंबरीतील पात्र आणि त्या पात्रांचा वावर यांच्यावर वातावरणाचा (setting) कसा प्रभाव पडतो?

किंवा

ब) कुठल्या पात्रांचा तुमच्यावर प्रभाव पडतो? कादंबरीकार हा प्रभाव पाडण्यात यशस्वी झाला आहे का?

किंवा

क) तुम्ही अभ्यासलेल्या कादंबरीतील जागेचे आणि वेळेचे महत्त्व विषद करा.

प्र. ४ था. अ)

- i) 'Now Sleeps the Crimson Petal' या कवितेतील रोमांटिक वैशित्य स्पष्ट करा. (८)
- ii) 'Ode to a Nightingale' ही कविता निसर्गाचे विश्व आदर्शरूपाने प्रस्तापित करते याचे विश्लेषण करा (७)

किंवा

प्र. ४ था. ब)

- i) वर्डस्वर्थच्या 'I Wandered Lonely as a Cloud' या कवितेतील डेफोडील्स फुलांचे निरीक्षण व त्यांचा त्याचावर होणारा परिणाम यावर आपले मत मांडा. (८)
- ii) 'A Thunderstorm' या कवितेमध्ये एमिली डिकसन यांनी कल्पना आणि रूपक यांचा कसा कौशल्यपूर्ण मिलाफ केलेला आहे हे स्पष्ट करा. (७)

प्र. ५ वा) अ) खालीलपैकी कोणत्याही एका नाटकावर आधारित एक प्रश्न सोडवा. (१५)

अ) 'मर्चंट ऑफ वेनिस' ('The Merchant of Venice') या नाटकातील न्यायालयीन खटल्याच्या दृश्यातील न्याय आणि दया यातील संघर्ष कसा मांडला आहे? या संघर्षाचे निराकरण होते काय?

किंवा

ब) 'मर्चंट ऑफ वेनिस' ('The Merchant of Venice') मधील जेसिका आणि शायलॉकचे नाते तुम्ही कशाप्रकारे दर्शवाल? यांच्यापैकी कोणाबद्दल तुम्हाला सहानुभूती वाटते?

किंवा

ब)

अ) 'The Rising of the Moon' या एकांकिकेत सार्जेंट हा संघर्षातील माणूस असून ज्याचे मातृभूमीवर प्रेम आहे आणि तो कर्तव्यनिष्ठ आहे याचे परीक्षण करा.

किंवा

ब) 'The Rising of the Moon' या लेडी गार्गी यांच्या एकांकिकेच्या शीर्षकाचे महत्त्व काय आहे?

*****